

[2]

भार्यात्वस्य विवाहस्य च परस्परज्ञानसापेक्षत्वरूपः यः
अन्योन्याश्रयो दोषः कथं निराकृतः रधुनन्दनेन तदालोचयत।

1+1+4=6

अथवा

- ख) रधुनन्दननयानुसारं दत्तकग्रहणविधिः आलोचनीयः। 6
5. सप्रसङ्गमेकं व्याख्येयम्। 5
- क) ग्रहणपरं न तु भावसाधनं, तथात्वे दातुरेव विवाहकर्तृत्वापत्तेः।
- ख) न गृहं गृहमित्याहुर्गृहिणी गृहमुच्यते।
तया हि सहितः सर्वान् पुरुषार्थान् समश्रुते॥
6. यथाकामं प्रश्नद्वयं संस्कृतभाषया देवनागर्या च समाधेयम्। 2×2=4
- क) मातृबान्धवाः के?
- ख) गोत्रं किम्?
- ग) सर्ववर्णानां सापिण्ड्यनिवर्तनविधिः निरूपणीयः?

Ex/SANS/PG/4.3D/2023

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2023

(2nd Year, 2nd Semester)

SANSKRIT

COURSE – XVIII / D

[STUDIES IN THE NIBANDHA TEXTS]

Time : Two hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

1. क) को नाम दायः? विभागश्च कः? बहुसाधारणं द्रव्यं कथं
विभजनीयमिति आलोच्यतां समासेन। 1+1+4=6

अथवा

- ख) जीमूतवाहननयानुसारं दायभागकालः सयुक्ति निरूपणीयः। 6
2. सप्रसङ्गं व्याख्येयम्। 5
- क) युक्त्या विभजनीयं तदन्यथानर्थकं भवेत्।

अथवा

- ख) विभागात्पूर्वं न तत्र पुत्राणां स्वत्वं न च विभागस्य स्वत्वकारणता।
3. यथामति प्रश्नद्वयं संस्कृतभाषया देवनागर्या च समाधेयम्। 2×2=4
- क) को नाम निबन्धः?
- ख) दायभागग्रन्थादौ जीमूतवाहनेन आचरितस्य मङ्गलाचरणस्य
प्रयोजनं किम्?
- ग) सामुदायिकं स्वत्वं किम्?
4. क) को नाम विवाहः? विवाहकर्मणि किदृशी कन्या प्रशस्ता?

[Turn over